

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION / SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article.
This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Kosonen, Miia

Title: Tieto – sillä kulkee kaikki

Version: publisher´s PDF

Please cite the original version:

Kosonen, M., Tieto – sillä kulkee kaikki. Faili 2 / 2017

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijät: Kosonen, Miia

Otsikko: Tieto – sillä kulkee kaikki

Versio: publisher´s PDF

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kosonen, M., Tieto – sillä kulkee kaikki. Faili 2 / 2017

Tieto – sillä kulkee kaikki

Tietojohtamisen teemapäivä

Miia Kosonen

TKI-asiantuntija

Digitalia

Kaakkois-Suomen Amk

Tietojohtaminen ry:n 70-vuotisjuhlallisuuudet huipentuivat 11.5. juhlaillallisiin Ritarihuoneella ja 12.5. järjestettyyn Tietojohtamisen teemapäivään. Tapahtuma kokosi Haaga-Helian auditorioon 80 osallistujaa. Tietojohtaminen tarkoittaa kaikkia niitä malleja, menetelmiä ja prosesseja, joiden avulla tiedosta luodaan uutta arvoa. Arvo voi olla esimerkiksi kulttuurista, sosiaalista tai taloudellista.

Teemapäivän avaussanat lausuiivat Haaga-Helian apulaisrehtori *Minna Hillos* ja Tietojohtaminen ry:n hallituksen puheenjohtaja *Marjukka Nyberg*. Tilaisuuden juonsi yliopettaja *Martin Stenberg*. Päivän aluksi Stenberg totesi, että vanha mainoslause ”Auto – sillä kulkee kaikki” on päivitettävä nykyaikaan: auton paikalla on tieto. Varsinkin kun tieto on lähitulevaisuudessa se, joka liikuttaa myös autoja.

Keynote-puheenvuoron piti tietosuoja- ja valtuutettu *Reijo Aarnio*. Hän esitti murheellisen tarinan siitä, miten Suomea on tietosuoja-asioissa johdettu. 1998 listattiin puut-

teet nykyisessä lainsäädännössä ja tietohallintolain tultua voimaan 2011 huomattiin, että ongelmat ovat edelleen samoja. Aarnion perusviesti oli selkeä. Tietosuojaa ei voi enää toteuttaa lokeroimalla tietoa loputtomiin eri rekistereihin. Terveystietojen huollossa on 4000 eri sovellusta eikä tieto liiku järjestelmien välillä. Tai kun kansalaiset kysyvät, miksei lastensuojelussa kukaan puuttunut ajoissa 8-vuotiaan Eerikan tapaukseen, syy ei ole ammattitaidottomissa viranhaltijoissa vaan lastensuojelun tietovirroissa.

Mitä kansallinen palveluarkkitehtuuri Kapa tarjoaa julkiselle toimijalle ja yksityiselle yritykselle? *Maria Nikkilä* Valtiovarainministeriöstä esitteli sähköisen asioinnin tukipalvelujen tähänastista kehitystyötä ja tulevaisuuden suunnitelmia, jotka noudattavat Suomessa kauan kaivattua digital first -periaatetta. Palveluiden on tunnettava palveluilta eikä taakoilta. Tätä varten kehitetään muun muassa mobiilikäyttöä ja automatisia kalenterimuistutuksia. Laki sähköisen asioinnin tukipalveluista tuli voimaan heinäkuussa 2016 ja on VM:n Nikkilän mukaan "raaka laki", joka sisältää muun muassa käyttöpakkoja, joita ei yleensä ole Suomessa harrastettu.

"Kapan taustalla on yhteistyö Viron X-Road -mallin kanssa. Sitä on kehitetty hyvässä yhteistyössä edelleen ja tehty lisää niiltä osin kuin tiukempi sääntelymme on edellyttänyt."

Kapan taustalla on yhteistyö Viron X-Road -mallin kanssa. Sitä on kehitetty hyvässä yhteistyössä edelleen ja tehty lisää niiltä osin kuin tiukempi sääntelymme on edellyttä-

"1998 listattiin puutteet nykyisessä lainsäädännössä ja tietohallintolain tultua voimaan 2011 huomattiin, että ongelmat ovat edelleen samoja."

nyt. Uudesta suomi.fi -kokonaisuudesta on tarkoitus tulla yhtenäinen sisäänheittokanava, hallinnon omia ratkaisuja ei kuitenkaan olla yhdellä päivämäärällä ajamassa alas. Osana uutta suomi.fi -portaalia Nikkilä esitteli muun muassa kaksi tapaa toteuttaa asiointivaltuudet, rekisteripohjaisen ja sähköisen valtakirjan. Oikeus siis joko tarkistetaan rekisteristä (esim. sukulaisuussuhde, yrityksen nimenkirjoitusoikeus) tai osoitetaan sähköinen valtakirja nimetylle henkilölle. Yrityksillä on palveluihin laaja käyttöoikeus ja palvelut ovat maksuttomia. Yleisökysymykset liittyivätkin paitsi käytön maksullisuuteen myös tietosuojaan ja erilaisiin uhkiin varautumiseen. Omien tietojen hallinnan osalta arkkitehtuuria ei olla Nikkilän mukaan muuttamassa.

Casena esiteltiin Patentti- ja rekisterihallituksen yhteistyötä Kapan kanssa. Palvelun laajuus kiinnosti osallistujia: voivatko esimerkiksi yhdistykset jatkossa tätä kautta ilmoittaa vastuuhenkilöiden muutokset rekisteriin? Tällainen mahdollisuus lienee tulossa, ilmoitusten tekeminen on maksullista.

Tekoälyä käsitelleessä Affecton esityksessä jäätiin hieman liikaa kiinni Sirin sielunmaisemaan. Puhe on epäilemättä tulevaisuuden käyttöliittymä, mutta otsikossa lupailtu "Esimies, sparraatko Watsonin vai Virtasen kanssa?" olisi ollut kiinnostavampaa sisältöä kuin kokemukset laitteelle juttelusta. Sinänsä on toki älykkäiden teknologioiden kehitystä kuvaavaa, ettei Siri (vielä)

osaa vastata lapsen kysymykseen siitä, oliko sillä hyvä päivä.

Entäpä kansalaisten oma tieto? Sitran *Tuula Tiihonen* alusti sote-temasta. Hänen mukaansa MyData -arkkitehtuuri on tie tulevaisuuden tietojohdantamiseen.

Digitalian kannalta mielenkiintoinen oli myös puheenvuoro itse kerätyn terveystietojen käytöstä ja hallinnasta. Datan avulla voidaan esimerkiksi hoitaa diabetesta.

Vesa Kemppainen esitteli Dottedia, joka tarjoaa ratkaisun terveystietojen kokonaisvaltaiseen hallintaan. Virallinen terveystieto on Kemppaisenkin mukaan niin reguloitua, "ettei siihen uskalla koskea". Samaan aikaan keskitetyt tietojärjestelmät elävät omaa elämäänsä irrallaan kansalaisten tarpeista.

Kuten Aarniokin puheenvuorossaan totesi, meitä suojellaan omilta tiedoilta. Emme pääse rokotus- tai lääkitystietoihin käsiksi ollessamme matkalla maapallon toisella laidalla tai yön pikkutunteina. Järkevä ratkaisu ei voi olla sekään, että Brasiliassa 87 % lääkäreistä kommunikoi potilaiden kanssa WhatsAppilla. Asiakkaat huomioivien, helppokäyttöisten mutta samaan aikaan tietoturvallisten palvelujen kehittäminen on todellinen tieto- ja taitolaji.

Kysymykseen siitä, kauanko tietoja Dottedissa säilytetään ja miten, Kemppainen odotetusti vastasi, että kaupallisen toimijan tekemät ratkaisut riippuvat bisneksen kannattavuudesta. Tiedot kuitenkin saa itselleen talteen yhdellä klikkauksella – sen jälkeen ne voitaisiin tallettaa vaikkapa Digitalian kehittämään Kansalaisarkistoon tulevaa käyttöä varten.